

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 597

гр. Велико Търново, 21.12.2021 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ПЪРВИ ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и първи декември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: ЯНКО ЯНЕВ

Членове: ДАНИЕЛА ДЕЛИСЪБЕВА
ДИМИТРИНКА ГАЙНОВА

като разгледа докладваното от ДАНИЕЛА ДЕЛИСЪБЕВА Въззивно частно гражданско дело № 20214000500412 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производство по чл.274 – чл.278 от ГПК във връзка с чл.130 от ГПК.

Образувано е по частна жалба, подадена от ищеца Д. К. Ц. от гр.Габрово, чрез служебен защитник адвокат Н.Х., от Адвокатска колегия-Габрово, срещу определение №260084 от 19.08.2021г., постановено по гр.д. №465/2020г., на Окръжен съд-Габрово, с което на основание чл.130 ГПК е прекратено производството по делото и е върната исковата молба на Д. К. Ц. с вх.№261457 от 18.12.2020г. против Окръжен съд-Велико Търново, с която се иска ответникът да заплати на ищеца сумата от 60 000 лева представляваща равностойността на претърпените страдания и унижения от ищеца, поради неоснователен престой в психиатрично лечебно заведение, поради недопустимост на предявения иск.

Частният жалбоподател моли Апелативният съд да отмени обжалваното определение и да върне делото на Окръжен съд-Габрово за продължаване на процесуалните действия по разглеждане на предявения иск.

Обжалваното определение било постановено в противоречие на чл.13 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, съгласно който всеки правен субект трябва да разполага с ефикасни вътрешноправни средства за защита от съответна национална институция, както и обжалваното определение било в нарушение на разпоредбата на чл.47 от Хартата на основните права в Европейския съюз, която регламентира правото на ефективни правни средства за защита и справедлив съдебен процес.

Постъпил е отговор на частната жалба от Окръжен съд-Велико Търново, чрез Административния ръководител-Председател Т. Д. - Н. Взема становище, че обжалваното определение е правилно. Счита, че тези икове за вреди от правораздавателната дейност на

съдилищата, извън случаите на чл.2 и чл.26 ЗОДОВ, за каквито няма фактически твърдения в случая, са недопустими.

Като разгледа направените в частната жалба оплаквания, прецени данните по делото и извърши служебна проверка на обжалваното определение в границите на правомощията си Апелативният съд приема за установено следното:

Частната жалба е допустима.

Разгледана по същество е основателна.

Гр.д. №465/2020г. по описа на Габровския окръжен съд е образувано въз основа на искова молба, подадена на 18.12.2020г. от ищец Д. К. Ц. от гр.Габрово срещу ответник Окръжен съд-Велико Търново, с искане ответникът да заплати на ищеца сумата от 60 000 лева, представляваща равностойност на претърпените страдания и унижения поради неоснователния престой на ищеца в лечебно заведение в изпълнение на влязло в сила съдебно решение на ответника, с което неоснователно е бил настанен на принудително лечение в Психиатрична болница в продължение на 38 дена. Посочено е, че ищецът предявява иск по чл.2 ал.1 от ЗОДОВ, но ако според съда не е осъществена хипотезата на посочената разпоредба, да се счита че предявеният иск е по чл.49 от ЗЗД. Още първоначално исковата молба е адресирана и подадена пред Окръжен съд-Габрово, и като ответник е посочен Окръжен съд-Велико Търново, който е постановил влязлото в сила въззивно съдебно решение, с което ищецът счита, че са му нарушени правата на справедлив процес респективно от същото бил претърпял неимуществени вреди, за които претендира обезщетение в размер на сумата 60 000 лева, която иска да бъде осъден ответният съд да му заплати.

С обжалваното определение Габровският окръжен съд е приел, че предявеният иск е процесуално недопустим, поради което е прекратил производството по делото. Изложил е съображения в смисъл, че ищецът претендира отговорността на ответника като възложител на работата на съдиите, постановили съдебното решение, от което той не е доволен и тъй като функционалният имунитет на съдиите, регламентиран в чл.132 от Конституцията на Република България, изключва гражданската им отговорност на деликтно основание във връзка с постановените от тях съдебни актове, а отговорността на възложителя по чл.49 от ЗЗД е гаранционно-обезпечителна, което означава че е функционално обусловена от деликтната отговорност по чл.45 от ЗЗД на лицето, на което е възложена работата, и тъй като същото не носи отговорност, недопустимо е и ангажирането на гаранционно обезпечителната отговорност на възложителя т.е. на съда.

Апелативният съд, в настоящия състав намира този краен решаващ извод на Окръжен съд-Габрово, направен в обжалваното определение, за неправилен.

Първоинстанционният съд, в случая, е преценявал процесуалната допустимост на предявения иск, аргументирайки се единствено с функционалния имунитет на магистратите, предвиден в чл.132 от Конституцията на Република България, които изводи са неправилни предвид процесуалната легитимация на държавата, която е налична съгласно трайната

съдебна практика на Върховния касационен съд, тъй като съгласно чл.7 от Конституцията държавата отговаря пряко за вреди причинени от незаконни актове или действия на нейните органи и длъжностни лица, като когато тази отговорност не може да бъде реализирана по специалния Закон за отговорността на държавата и общините за вреди, при участие в процеса на съответните държавни органи като процесуални субституенти, отговорността за вреди се реализира на основание чл.49 от ЗЗД. Нормите на Конституцията имат пряко действие и според посочената разпоредба на чл.7 КРБ, отговорността е на държавата, а не на отделните нейни органи и длъжностни лица, в който смисъл е например тълкувателно решение №5/15.06.2015г. на Върховния касационен съд, решение №133/29.06.2016г. по гр.д. №5002/2014г. на ВКС, 3-то г.о., определение №534/13.12.2019г. по ч.гр.д. №4266/2019г. на ВКС, 4-то г.о.

С оглед фактическите твърдения в исковата молба и в молбата за уточнение на същата, предявеният иск против държавата на основание чл.49 от ЗЗД е процесуално допустим и неправилно производството пред гражданския съд е прекратено поради наличието на процесуална пречка. Процесуалната легитимация е положителна процесуална предпоставка за упражняване правото на иск от ищеца, за която съдът следи служебно, но при твърдения че са причинени вреди, за които отговаря държавата, предявеният иск е процесуално допустим. Отделно подлежи на преценка материалноправната легитимация на страните, по която съдът се произнася при разглеждане на спора по същество, с оглед установените във всеки отделен случай правнорелевантни факти, когато се твърди че следва да се ангажира отговорността на държавата по чл.49 от ЗЗД. В случая е предявен иск срещу държавата, който след уточнение на исковата молба, изготвено от назначения служебен адвокат по реда на Закона за правната помощ, се претендират за причинени на ищеца вреди от незаконосъобразни съдебни актове /извън тези по чл.2 и чл.2б от ЗОДОВ/, поради което предявеният иск е процесуално допустим и съдът дължи произнасяне по него.

По изложените съображения настоящият съдебен състав стига до противоположен краен решаващ извод на формулирания от Габровския окръжен съд в обжалваното определение.

Същото следва да бъде отменено, като неправилно, с връщане на делото за продължаване на съдопроизводствените действия.

На основание чл.274 от ГПК настоящото определение не подлежи на касационно обжалване.

Водим от изложеното Апелативният съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ определение №260084 от 19.08.2021г., постановено по гр.д. №465/2020г., с което Окръжен съд-Габрово е прекратил производството по делото на основание чл.130 от ГПК и е върнал исковата молба на Д. К. Ц. с вх.№261457 от 18.12.2020г., поради недопустимост на

предявения иск.

ВРЪЩА делото на Окръжен съд-Габрово за продължаване на съдопроизводствените действия.

Определението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____